

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Energia-alan ammattitutkinnon uudistamisprojekti (voimaan 1.1.2027)

Ensimmäinen webinaari 12.9.2025

Tomi Ahokas
Ammatillinen koulutus
Opetushallitus

Sisältö

- Uudistamisen aikataulu ja työskentelytapa
- Kaikkia ammatti- ja erikoisammattitutkintojen peruste uudistuksia koskevat lähtökohdat
- Muut ammatillisen koulutuksen uudistukset
- Energia-alan ammattitutkinnon uudistamisen lähtökohdat

Uudistamisen aikataulu ja työskentelytapa

Kaikille avoimet mahdollisuudet osallistua energia-alan ammattitutkinnon uudistamiseen

- <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/energia-alan-ammattitutkinnon-perusteet>
  - Kehittämissuositusten antaminen uudistamisprojektin Webropol-linkin kautta tai suoraan tomi.ahokas@oph.fi.
  - Webinaareihin osallistuminen.
  - Luonnostelmien edistymisen seuraaminen (myös kaikki muut materiaalit lisätään projektin sivulle).
  - Viralliseen lausunnon antaminen luonnoksesta **16.3.-10.4.2026**.

Energia-alan ammattitutkinnon uudistamisaikataulu

1. Tieto työn aloituksesta, aikatauluista ja osallistumismahdollisuuksista alan toimijoille **8/2025**
2. Webinaari 1/4 **12.9.2025** (uudistuksen lähtökohdat ja aikataulut)
3. Webinaari 2/4 **12.12.2025** (ensimmäisten luonnostelmien esittely kehittämis ehdotusten pohjalta)
4. Webinaari 3/4 **30.1.2026** (luonnostelmien esittely ennen lausuntokierrosta)
5. Lausuntokierros **16.3.-10.4.2026** (lausuntokierroksen jälkeen perusteen viimeistely palautteiden perusteella)
6. Uudet tutkinnon perusteet käännettäväksi ruotsiksi **toukokuussa 2026**
7. Webinaari 4/4 **23.10.2026** (lopullisten uusien sisältöjen esittely)
8. Uusien tutkinnon perusteiden julkaisu viimeistään **1.10.2026**
9. Uudet tutkinnon perusteet voimaan **1.1.2027**

12.9.2025 | Opetushallitus

Palautteiden ja kehittämisideoiden keräämistä, keskusteluja alan toimijoiden kanssa (myös sähkö- ja automaatioalan työelämätoimikunta) ja luonnostelmien hahmottelua koko projektin ajan.

Webinaarit toimivat projektin välietappeina

- Webinaari 1/4 **12.9.2025**
  - Lähtökohdat työlle, työskentelytapa ja aikataulut
- Webinaari 2/4 **12.12.2025**
  - Ensimmäinen luonnostelma (hahmotelma rakenteesta ja kerätyt havainnot tutkinnon osittain)
- Webinaari 3/4 **30.1.2026**
  - Luonnostelmien käsittely ennen 16.3.2026 alkavaa lausuntokierrosta
- Webinaari 4/4 **23.10.2026**
  - Lopullisen version käsittelyä ennen perusteen voimaantuloa.

Mitä tapahtuu seuraavaksi (ennen seuraavaa webinaaria 12.12.2025)

- Perusteprojektin markkinointi jatkuu
  - On erittäin tärkeää saada kattavasti kehittämissideoita nykyiseen sisältöön.
  - Webinaarin materiaalit lisätään projektin sivulle
- Olemassa olevan tiedon keräämistä ja analysointi. Keskustelut energia-alaan liittyvien toimijoiden kanssa uudistamistarpeista.
- Nykyisten sisältöjen kirjoittaminen helpommin muokattavaan muotoon.
- **Toinen webinaari 12.12.2025**
  - Kooste kehittämissuhteista ja tehdyistä havainnoista yksittäisen tutkinnon osan tasolla sekä ensimmäinen hahmotelma tutkinnon rakenteesta.

Lähtötiedot tutkinnon kehittämiseksi

- Ammatillisista tutkinnoista löytyy runsaasti tilastotietoa
  - Tutkintojen ja tutkinnon osien suoritukset ja niiden järjestäjät.
  - Palautejärjestelmien kautta saatavat numeraaliset opiskelija- ja työelämäpalautteet useista eri teemoista.
  - Työelämätoimikuntien tilannekuvat.
- Muu alakohtainen tieto
  - Lainsäädäntö, strategiat, megatrendit, selvitykset, arvioinnit ja opinnäytetyöt.
  - **Tärkeimpänä alan toimijoiden palautteet tutkintojen toimivuudesta (kehittämisehdotukset ennen projektin alkua ja projektin aikana).**

**Kaikkia ammatti- ja
erikoisammattitutkintojen
peruste uudistuksia koskevat
lähtökohdat**

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in blue and green. The lines curve and overlap, creating a sense of movement and flow. The blue lines are on the left and right sides, while a prominent green line curves across the middle and right side of the page.

Kaikkia ammatti- ja erikoisammattitutkintoja koskevat muutokset 2027 mennessä

- Ammatti- ja erikoisammattitutkintoihin lisätään yhteisiä digivihreään siirtymään liittyviä valinnaisia tutkinnon osia.
- Tutkintojen joustavuutta yhdenmukaistetaan tutkintojen välillä.
- Uudistusten yhteydessä tehdään myös seuraavat muutokset:
  - Osaamispisteet muutetaan 15, 30 ja 45 laajuisiksi.
  - Vaadittava osaaminen kuvataan ammattitaitovaatimusten listana (tähän mennessä eroteltu ammattitaitovaatimukset ja kriteerit)

Esimerkki uudesta osaamisen kuvaustavasta (kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osp)

Lihavoitu teksti = väliotsikko

Ammattitaitovaatimukset luettelona

Ammattitaidon osoittamistavat - otsikko tarkoittaa osaamisen osoittamistapoja juuri tässä tutkinnon osassa

Kyberturvallisuuden nykytilan analyysi

Opiskelija

- tunnistaa kyberturvallisuuden osa-alueita, käsitteitä ja yhteiskunnan keskeisiä toimijoita
- seuraa ajankohtaisia kyberturvallisuusriskejä ja niihin varautumista
- selvittää ja hyödyntää kyberturvallisuuteen liittyviä säädöksiä ja ohjeita
- noudattaa säädöksiä sekä organisaation ohjeita tietoturvasta, tietosuojasta ja salassapidosta
- tuntee organisaation eri toimijatasojen vastuut ja velvollisuudet kyberturvallisuuden näkökulmasta
- selvittää organisaation kyberturvallisuuden keskeisiä teknisiä ratkaisuja ja merkityksellisiä tietoja vastuualueensa näkökulmasta
- analysoi vastuualueensa nykyisiä työprosesseja ja -käytäntöjä kyberturvallisuuden näkökulmasta
- tunnistaa vastuualueensa kyberturvallisuuden nykytilan vahvuuksia ja kehittämiskohteita

Kyberturvallisuuskulttuurin edistäminen

Opiskelija

- kannustaa avoimeen keskusteluun ja viestii vastuualueellaan kyberturvallisuuden merkityksestä sekä keskeisistä kyberturvallisuuden edistämisen toimenpiteistä
- edistää tietojen käsittelyn ja säilyttämisen turvallisia käytäntöjä
- arvioi oman vastuualueensa kyberturvallisuusriskejä, niiden todennäköisyyttä ja varautumiskeinoja
- havainnoi toimintaa ja osaa raportoida poikkeamista
- osaa toimia kyberuhkatilanteessa roolinsa mukaisesti
- luo ja päivittää vastuualueensa suunnitelmia ja toimintaohjeita kyberuhkatilanteiden varalle yhteistyössä työyhteisön kanssa sekä seuraa niiden toteutumista
- selvittää henkilöstön kyberturvallisuusosaamisen tasoa eri tapoja hyödyntäen
- suunnittelee ja toteuttaa toimenpiteitä henkilöstön kyberturvallisuusosaamisen kehittämiseksi.
- suunnittelee kyberturvallisuutta edistävän harjoituksen
- seuraa ja arvioi koulutus- ja kehittämistoimenpiteiden vaikutuksia
- hankkii ja hyödyntää palautetta kehittääkseen omaa kyberturvallisuusosaamistaan
- raportoi kyberturvallisuuden edistämisen toimenpiteistä ja tekee kehittämissuhteita.

Ammattitaidon osoittamistavat

Opiskelija osoittaa ammattitaitonsa näytössä käytännön työtehtävissä edistämällä vastuualueensa kyberturvallisuutta alansa työpaikan työympäristössä.

Jos ammattitaitoa ei voi kaikilta osin arvioida näytön perusteella, ammattitaidon osoittamista täydennetään yksilöllisesti muilla tavoin.

Digitaalisen ja vihreän siirtymän osaamisen uudet valinnaiset tutkinnon osat

Ammattitutkinnot

- Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä, 15 osaamispistettä
- Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa, 15 osaamispistettä
- Vihreän siirtymän edistäminen, 15 osaamispistettä

Erikoisammattitutkinnot

- Digitalisaation edistäminen, 30 osaamispistettä
- Kehittyvien teknologioiden kokeilu, 30 osaamispistettä
- Kiertotaloustoiminnan kehittäminen, 30 osaamispistettä
- Kyberturvallisuuden edistäminen, 30 osaamispistettä

Tutkinnon osien tarkempi sisältö: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/digivihreat-tutkinnon-osat>

Tutkinnon osien toimeenpanowebedinaarin materiaalit 11.9.2025: <https://tapahtumat.oph.fi/digivihrean-kaksoissiirtyman-tutkinnon-osien-webinaari1/FI>

Yhteinen joustavuus tutkinnon rakenteessa

- Kaikki ammatti- ja erikoisammattitutkinnot tulevat sisältämään nämä vaihtoehdot
  - Tutkintoon voi valita tutkinnon osan **toisesta perus-, ammatti- tai erikoisammattitutkinnosta**.
  - Tutkintoon voi sisällyttää ammatillista osaamista tukevia **korkeakouluopintoja**.
  - Tutkintoon voi sisällyttää **paikallisen tutkinnon osan**.

Tässä esityksessä myöhemmin lisää energia-alan ammattitutkinnon rakenteesta ja näiden uusien tutkinnon osien ja joustavuuden lisäämisestä ->

Muut ammatillisen koulutuksen uudistukset

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue. The lines flow from the bottom left towards the top right, creating a sense of movement and modernity. The green line is more prominent in the center, while the blue line is visible on the left and right sides.

Rahoitusmuutokset 1.1.2026 alkaen (1/2)

- Opiskelijavuosiin perustuva rahoitus **70 % → 50 %**
- Tutkinnoista ja tutkinnon osien osaamispisteistä saatava rahoitus **20 % → 30 %**
- Tutkinnon tai tutkinnon osien suorittaneiden työllistymisestä ja jatko-opiskelusta saatava rahoitus **7 % → 18 %**
- Opiskelija- ja työelämäpalaute **3 % → 2 %**

Rahoitusmuutokset 1.1.2026 alkaen (2/2)

- Rahoitukseen vaikuttavat myös erilaiset painokertoimet. Esimerkiksi:
  - tutkintotyyppi (pt, at ja eat)
  - kustannusryhmä (eri alat)
  - pohjakoulutus.
- Rahoitusta myönnetään työllistymisestä ja jatko-opiskelusta sekä koko tutkinnon että yksittäisten tutkinnon osien suorittamisen perusteella. Tämä kannustaa tarjoamaan opiskelijalle juuri sen verran koulutusta kuin hän tarvitsee.

Toiminnanohjauksen kokeilu 1.1.2026– 31.12.2033

- Kokeiluun valitaan enintään 40 ammatillisen koulutuksen järjestäjää (yhteensä 134 järjestäjää).
- Kokeiluun osallistuvat koulutuksen järjestäjät saavat nykyistä vapaammin järjestää lähes kaikkia ammatillisia tutkintoja.
- Kokeilussa kevennetään järjestämislupasäätelyä, mikä vähentää koulutuksen järjestäjien ja opetushallinnon normitaakkaa ja hallinnollista työtä.
- Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää neljän vuoden välein koulutuksen järjestäjien kanssa neuvottelut koulutuksen vaikuttavuutta ja laatua koskevista tavoitteista.

Muita muutoksia lainsäädäntöön

- Osaamisen arvioinnin toteuttamissuunnitelman laatimista ei enää vaadita koulutuksen järjestäjiltä 1.1.2025 alkaen.
- Seuraavalla dialla mahdollisia tulevia lainsäädännön muutoksia pohjustavien työryhmien työstä →

Uudet OKM:n asettamat työryhmät 1.1.2025– 31.1.2026 (yhteensä 4 ryhmää)

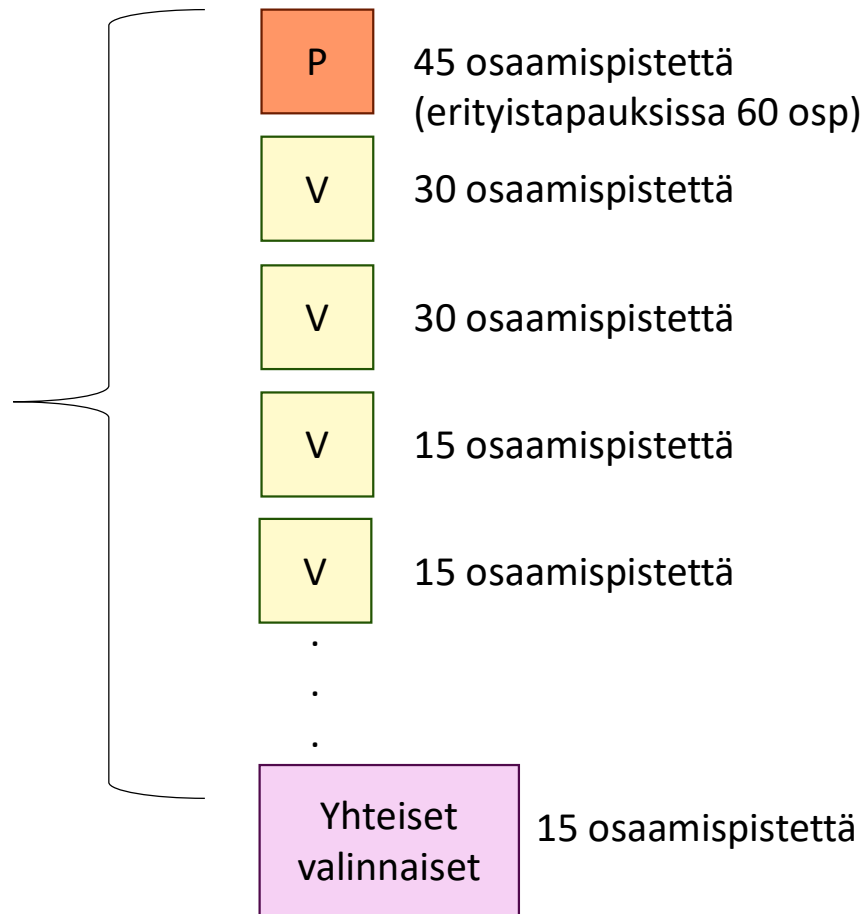
- Työryhmä työelämäyhteistyön uudistamiseksi ammatillisen koulutuksen järjestelmän ja tutkintorakenteen kehittämisessä
  - Työryhmän tehtävänä on mm. arvioida työelämätoimikuntatyön organisoinnin ja yhteistyön toimivuus sekä tehdä ehdotus toiminnan organisoimiseksi.
- Ammatillisen koulutuksen jatkuvaa oppimista ja työikäisten koulutustarjontaa kehittävä työryhmä
  - Työryhmän tehtävänä mm. arvioida tutkintorakenteen tarkoituksenmukaisuutta.

Energia-alan ammattitutkinnon uudistamisen lähtökohdat

A decorative graphic consisting of thick, wavy lines in green and blue. The lines flow from the bottom left towards the top right, creating a sense of movement and energy. The green line is more prominent in the center, while the blue line forms a curved path around it.

Tutkinnon rakenteen muodostamisen eri vaihtoehdot (1/2)

- Ammattitutkinnon laajuus on 150 osaamispistettä
- Tutkinnossa on oltava vähintään yksi pakollinen tutkinnon osa
- Tutkinnon tulee sisältää valinnaisuutta
- Osaamispisteet määräytyvät sen mukaan, mikä on niihin sisältyvän osaamisen kattavuus, vaikeusaste ja merkittävyys suhteessa koko tutkintoon
- Yhteisten valinnaisten kokonaisuus yksinkertaisimmillaan antaa mahdollisuuden korvata yhden valinnaisen tutkinnon osan.

P = Pakollinen tutkinnon osa

V = Valinnainen tutkinnon osa

Yhteiset valinnaiset = Uudet digivihreät tutkinnon osat, tutkinnon osa toisesta tutkinnosta, korkeakouluopinnot paikallinen tutkinnon osa.

Esimerkki uusien yhteisten valinnaisten tutkinnon osien ja joustavuuden lisäämisestä sähkö- ja automaatioalan ammattitutkintoon:
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/ammattillinen/9457661/rakenne>

Valinnaiset tutkinnon osat		25 - 75
• Aurinkosähköjärjestelmien asennukset		25
• Sähkökäyttöjen asennukset		25
• Rakennusautomaatiojärjestelmien asennukset		25
• Teollisuusrobotiikan ja ohjausjärjestelmien asennukset		25
• Myynti- ja toimipistepalvelut		25
• Ohjelmoitavien ohjausjärjestelmien asennukset		25
• Pneumaattisten ohjausjärjestelmien asennukset		25
• Hydraulisten ohjausjärjestelmien asennukset		25
• Valmistusautomaation asennukset		25

Lisätty osuus

• Tilaturvallisuusjärjestelmien asennukset		25
• Paloturvallisuusjärjestelmien asennukset		25
• Kiinteistöjen keskijänniteasennukset		25
• Viestintä- ja tietoverkkojärjestelmien asennukset		25
Valinnaiset tutkinnon osat		0 - 25
• Digikyvykkyyden edistäminen työyhteisössä		15
• Tekoälyn hyödyntäminen työprosessissa		15
• Vihreän siirtymän edistäminen		15
Tutkinnon osa ammatillisesta perustutkinnosta, ammattitutkinnosta tai erikoisammattitutkinnosta	...	15 - 25
Korkeakouluopinnot	...	5 - 15
Paikallisiin ammattitaitovaatimuksiin perustuva tutkinnon osa	...	15 - 25

Tutkinnon rakenteen muodostamisen eri vaihtoehdot (2/2)

- Ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa tutkintonimikettä voidaan käyttää tarpeen mukaan (kaikista perustutkinnoista löytyy tutkintonimike)
- Tutkintoon voi tehdä tarpeen mukaan erilaisia suuntautumisvaihtoehtoja osaamisaloilla, tutkintonimikkeillä ja näiden yhdistelmillä.
- Valinnaisille tutkinnon osille voidaan rakentaa eri tasoisia ryhmiä (esim. valittava x kpl valinnaisia tietystä ryhmästä tai voi halutessaan valita x kpl tietystä ryhmästä)
- Valinnaiset tutkinnon osat voivat olla osaamisala- tai tutkintonimikekohtaisia tai kaikille tutkinnon suorittajille yhteisiä.

Nyt voimassa olevat energia-
alan ammattitutkinnon rakenne:
<https://eperusteet.opintopolku.fi/#/fi/amatillinen/8288271/rakenne>

	osp
^ Kaukolämpöasennuksen osaamisala (2330) ...	150
Tutkintonimike: Kaukolämpöasentaja	
▼ Pakolliset tutkinnon osat	120
▼ Valinnaiset tutkinnon osat	30
^ Sähköverkkoasennuksen osaamisala (2331) ...	150
Tutkintonimike: Sähköverkkoasentaja	
▼ Pakolliset tutkinnon osat	60
▼ Valinnaiset tutkinnon osat	90
^ Voimalaitostekniikan osaamisala (2332) ...	150
Tutkintonimike: Voimalaitoksen käyttäjä	
▼ Pakolliset tutkinnon osat	110
▼ Valinnaiset tutkinnon osat	40

Nykyisen rakenteen toimivuus?

- Suurimmat uudistamistarpeet energia-alan ammattitutkintoon?
  - Jako jatkossakin nykyisiin kolmeen osaamisalaan ja osaamisalojen oman rakenteen toimivuus?
  - Uusia tutkinnon osia ja/vai nykyisten tutkinnon osien päivittämistä?
  - Miten energia-alan ammattitutkinto ja sen osaamisalat sijoittuvat suhteessa muihin tutkintoihin? Voidaanko muiden tutkintojen osia hyödyntää tässä tutkinnossa?
- Muuta huomioitavaa
  - Kenelle uudistamisprojektia tulisi markkinoida?
  - Muuta huomioitavaa työskentelytapoihin tai aikatauluihin?

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Kiitos!

Tomi Ahokas
Ammatillinen koulutus
Opetushallitus

Mikäli esityksen sisältö herättää kysymyksiä, voit ottaa yhteyttä matalalla kynnyksellä: tomi.ahokas@oph.fi

